

Park eller Have, fra den Del af Jorden, der maa anses for aldeles udyrkelig, samt fra saadanne selvstændige Huslodder paa 6 Tønder Land eller derunder, som Besidderen forpligter sig til ikke at nedlægge. Der tages ved Beregningen Hensyn til Arealets Værdi (Godhed, Beliggenhed m. v.), saaledes at et mindre Areal af større Værdi lige- stilles med et større Areal af ringere Godhed.

Hvilken Jord, der skal stilles til Raadighed, bestemmes af Lensnævnet, efter at det forud har indhentet Forslag herom fra Besidderen. Det skal ved Valget af den Jord, der skal afstaa, tilstræbes, at denne er velegnet til Udstyknings. Afstaaelsen skal søges ordnet saaledes, at den øvrige Besiddelse ikke splittes, men saa vidt muligt kommer til at udgøre et samlet Hele og i øvrigt saaledes, at den mindst muligt skades. Besidderen er berettiget til, om Besiddelsen omfatter flere Hovedgaarde, at stille Tilliggendet til en af disse som Helhed til Raadighed, ligesom han ogsaa kan fyldestgøre sin herhenhørende Forpligtelse ved at anvise anden Jord, der falder udenfor Majoratsbesiddelsen, og over hvilken han har eller kan skaffe sig Raadighed, for saa vidt Lensnævnet skønner, at Formaalet med Jorderhvervelsen lige saa godt naas paa denne Maade.

Den til Afstaaelse bestemte Jord skal udpeges straks ved Besiddelsens Overgang til fri Ejendom, men skal først afgives, efterhaanden som Landbrugsministeren forlanger det, med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel til en 1ste April. De ved Frigørelsen bestaaende Brugsrettigheder skal respekteres, for saa vidt de er stiftet inden nærværende Lovforslags Forelæggelse. Statens Ret til at erholde Jorden bortfalder, hvis Retten ikke er benyttet inden 20 Aar efter, at de udpegede Jordarealer er stillet til Statens Raadighed.

Erstatningen for den afstaaede Jord fastsættes, naar denne endelig afgives. Erstatningen skal ansættes efter, hvad en forstandig Køber vilde give for Jorden, for saa vidt den hørte til en middelstor Bondegaard; der skal ikke tages Hensyn til den Ulempe, som Jordens Bortskæring maatte have for den øvrige Besiddelse, ej heller skal der, saafremt Jordafstaaelsen efter Besidderens Ønske ordnes saaledes, at der afgives en samlet Ejendom med paastaaende Bygninger, ydes Erstatning for disse udover den Værdi, de maatte have under Jordens Anvendelse til Oprettelse af mindre Jordbrug. Erstatningens Størrelse bestemmes af Lensnævnet eller, for saa vidt dette er opløst, af et Vurderingsnævn bestaaende af 3 Medlemmer, hvoraf 2 udnævnes af Justitsministeren, 1 af vedkommende Besidder. Erstatningsbeløbene udredes af det i § 2, sidste Stykke omhandlede Fond.

Med Hensyn til Bestemmelsen om, at der skal stilles indtil en Fjerdedel af den overtagne Jord til Raadighed, kan Justitsministeren, hvor særlige Forhold gør dette rimeligt, tilstaa Lempelser.

Hvis de i denne Paragrafs 1ste Stykke omhandlede Huslodder paa 6 Tdr. Land eller derunder, som Besidderen forpligter sig til ikke at nedlægge, under en eventuel Lovgivning om Ekspropriation eller Tvangssalg vilde blive inddraget herunder, kan Ejeren fri dem derfor mod at stille anden Jord af tilsvarende Værdi som det undtagne Jordareal til Raadighed for Staten paa de tilsvarende Vilkaar som de i nærværende Paragraf ommeldte.

§ 4.

Forinden Besiddelsen overgaar til fri Ejendom, skal Lensnævnet fastsætte den Erstatning, som det anses rimeligt at yde den sukcessionsberettigede Slægt i Anledning af Sukcessionsrettens Bortfald.